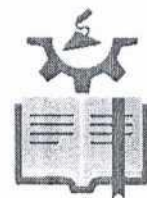

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII AL
REPUBLICII MOLDOVA

ȘCOALA PROFESIONALĂ, or. FLOREȘTI

Str. Miron Costin, Nr. 34, or. Florești, 5000
Tel. 0250 20657

Școala Profesională or. Florești

Dezbătut și avizat în Consiliul Profesoral

nr. 8 din 31 mai 2019

Aprobat în Consiliul de administrație

nr. 10 din 02 mai 2019

Director M. Scutaru

METODOLOGIE
privind monitorizarea inserției
socio-profesionale a absolvenților
din unitatea bugetară
Școala Profesională or. Florești

1. Premisa intervenției

Studiile de monitorizarea a inserției socio-profesionale a absolvenților de învățământ profesional tehnic secundar din Moldova au un rol important de oferire a informației necesare pentru îmbunătățirea sistemului de învățământ profesional tehnic. Rezultatele monitorizării prezintă factorii care determină gradul de inserție socio-profesională al absolvenților.

2. Obiectivele monitorizării inserției socio-profesionale a absolvenților

Obiectivul general constă în determinarea gradului de inserție socio-profesională a absolvenților de învățământ profesional tehnic, precum și ale caracteristicilor procesului de tranziție de la școală la muncă; investigarea ratei de tranziție a absolvenților de învățământ profesional tehnic la următorul nivel de educație, precum și factorii determinanți ai acestor rate.

3. Beneficiarii studiilor de monitorizare inserției socio-profesionale a absolvenților

Beneficiarii direcți ai rezultatelor monitorizării inserției socio-profesionale a absolvenților de învățământ profesional tehnic sânt:

1. Ministerul Educației, Culturii și Cercetării interesat în măsurarea unor indicatori de rezultat relevanți pentru evaluarea finalităților sistemului de învățământ în scopul îmbunătățirii sistemului de învățământ profesional tehnic;

2. Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare;

3. Instituțiile de învățământ profesional tehnic, care pot utiliza rezultatele monitorizării în scopul adaptării planurilor de înmatriculare și creșterii calității ofertei educaționale;

4. Direcțiile de Învățământ, Instituțiile de învățământ preuniversitare, Centrul Republican de Dezvoltarea a Învățământul Profesional, Centrele de Excelență care pot utiliza rezultatele monitorizării inserției socio-profesionale în activitățile de consiliere și orientare profesională a elevilor, precum și ghidarea în carieră în sprijinul unei decizii informate privitor alegerea viitoarei cariere profesionale și a traseului de educație și formare profesională;

5. Structurile de parteneriat social pentru învățământul profesional tehnic (comitetele sectoriale) care pot utiliza rezultatele monitorizării în activitatea lor de planificare strategică;

6. Autoritățile locale și regionale care pot utiliza rezultatele monitorizării în dezvoltarea și implementarea politicilor publice bazate pe evidențe care reflectă educația și formarea profesională (pentru fundamentarea alocării și utilizarea eficientă a resurselor alocate acestui sector).

4. Instrumente de lucru și metode pentru monitorizarea inserției socio-profesionale a absolvenților de învățământ profesional tehnic

Monitorizarea inserției socio-profesionale a absolvenților de învățământ profesional tehnic are drept rezultat un Studiu care constă dintr-un raport privitor la derularea anchetei și un raport de

analiză a inserției profesionale pentru fiecare categorie de absolvenți investigată, după cum urmează:

- Raport privind derularea anchetei;
- Raportul de analiză a inserției socio-profesionale a absolvenților de învățământ profesional tehnic secundar cu durata de studii de 2 și 3 ani.

Studiul privind monitorizarea inserției socio-profesionale a absolvenților de învățământ profesional tehnic poate fi realizat de instituțiile de învățământ profesional tehnic.

Studiul privind monitorizarea inserției socio-profesionale a absolvenților de învățământ profesional tehnic se va realiza printr-un proces care cuprinde două subcomponente:

a) Subcomponenta 1. Constituirea informației privind absolvenții de învățământ profesional tehnic.

Informațiile vor fi integrate în baza de date a instituției, iar rezultatele obținute vor fi preluate de către responsabilul pentru urmărirea traseului de inserție socio-profesională a absolvenților.

Această subcomponentă constă în constituirea informațiilor privind absolvenții de învățământ profesional tehnic pentru cunoașterea structurii pe domenii, calificări, medii de rezidență și a datelor de identificare a acestora. Subcomponenta este realizată de către instituția de învățământ profesional tehnic care utilizează baza de date existentă sau creează o bază de date adecvată scopului aplicării prezentei metodologii. Subcomponenta unu se realizează în fiecare an școlar, în mod obligatoriu, până la data de 15 octombrie pentru toți absolvenții de învățământ profesional tehnic din anul școlar anterior.

Informațiile se vor stoca pe suport hârtie și electronic și vor fi structurate în două tipuri de machete:

1. tabele centralizate cu informații privind numărul absolvenților pe calificări și mediul de rezidență specifică unei promoții;
2. lista absolvenților de învățământ profesional tehnic cu precizarea următoarelor informații: numele și prenumele absolvenților, codul numeric personal, instituția de învățământ profesional tehnic absolvită (după caz) data absolvirii, domeniul de formare profesională, calificarea profesională, mediul de rezidență al absolventului, adresa de domiciliu și alte date de contact (telefon, e-mail).

Validarea conținutului machetelor se va realiza prin verificarea conținutului informațiilor și prin comparare cu evidențele din instituțiile de învățământ privind contingentul absolvenților din promoția respectivă. O atenție deosebită se va acorda verificării acurateței completării adreselor de domiciliu a absolvenților și a datelor de contact ale acestora.

Analiza inițială a informațiilor din baza de date are drept scop informarea decidenților de politică educațională cu privire la structura pe profiluri, domenii de formare, calificări și medii de rezidență a absolvenților.

b) Subcomponenta 2. Aplicarea anchetei de teren pe bază de chestionar în rândul absolvenților

Această subcomponentă constă în realizarea anchetei de teren pe bază de chestionar în rândul absolvenților urmată de elaborarea raportului privind derularea anchetei și a rapoartelor de analiză a inserției socio-profesionale pentru fiecare categorie de absolvenți investigată. Derularea acestei subcomponente se bazează pe extrasele din baza de date privind absolvenții din subcomponenta 1. Ancheta de teren poate fi realizată de către instituțiile de învățământ profesional tehnic sau instituții/ organizații cu experiență relevantă în realizarea anchetelor. Indiferent care este realizatorul anchetei de teren, acesta va aplica prezenta metodologie.

Realizarea anchetei

Pentru realizarea anchetei este recomandată o abordare în patru faze.

- Contactarea absolvenților prin e-mail, având termen limită de o săptămână de răspuns;
- Contactarea absolvenților prin telefon (trei încercări) în cazul în care nu a urmat nici un răspuns prin poșta electronică până la termenul limită;
- Contactarea absolvenților prin scrisoare, având termen limită de trei săptămâni de răspuns;
- Contactarea absolvenților prin vizite, dacă nu a fost obținut un răspuns prin telefon după trei încercări sau dacă nu au răspuns în decursul a trei săptămâni la scrisoarea expediată.

Realizatorul anchetei de teren elaborează un Raport privind derularea anchetei.

Rapoartele de analiză a inserției socio-profesionale a absolvenților pot fi realizate de către realizatorul anchetei de teren sau de către realizatorul Studiului privind monitorizarea inserției socio-profesionale a absolvenților de învățământ profesional tehnic. Realizatorul anchetei de teren va furniza realizatorului Studiului privind monitorizarea inserției socio-profesionale a absolvenților de învățământ profesional tehnic, raportul /rapoartele elaborate în urma investigației de teren, însoțite de toate instrumentele utilizate în acest scop, inclusiv bazele de date.

Instrumentele utilizate în cadrul anchetei de teren sânt:

1. Machete cu informații privitoare la absolvenții învățământului profesional tehnic, extrase din baza de date a instituțiilor de învățământ.
2. Model de Chestionar pentru investigarea inserției socio-profesionale a absolvenților (anexa 1 la prezenta metodologie pentru fiecare categorie de absolvenți investigată).
3. Chestionare completate pentru toți absolvenții promoției investigate.
4. Bază de date privind prelucrarea răspunsurilor la chestionare.

Ancheta de teren vizează toți absolvenții din promoția investigată la 3 luni și 6 luni de la absolvirea nivelului respectiv de învățământ profesional tehnic. Ancheta de teren se realizează în perioadele septembrie-noiembrie

Metoda și instrumentul pentru realizarea anchetei de teren pe bază de chestionar în rândul absolvenților

Investigarea inserției pe piața muncii a absolvenților de învățământ profesional tehnic se face prin anchetă de teren pe bază de chestionar aplicat electronic sau pe hârtie. Chestionarul va avea următoarea structură: o componentă fixă, precum și componenta „dinamică”, cu întrebări suplimentare adaptate în funcție de unele nevoi specifice de investigație, de particularități sau schimbări care au loc la nivelul contextului socio-economic. Componenta “dinamică” poate fi introdusă fie la cerere, cu scopul de a răspunde unor nevoi conexe ale beneficiarilor, fie ca urmare a consultărilor cu experții și practicienii din educație, piața muncii și politici de ocupare a forței de muncă. Componenta “dinamică” a chestionarului nu poate constitui, însă, mai mult de 30% din volumul chestionarului.

Principalele aspecte vizate și indicatorii asociați acestora sânt următorii:

Caracteristicile socio-economice ale absolvenților și ale familiei de proveniență

- vârsta respondentului la momentul realizării anchetei, cu următoarele nivele de dezagregare: sexul, mediul de rezidență, etnia;
- percepția asupra perspectivelor de pe piața muncii – șansele de a fi persoană ocupată în următorul an pe care persoana percepe că le are pe piața muncii, cu următoarele nivele de dezagregare: sexul, nivelul de educație al părinților, etnia, piața de muncă internă/externă, mediul de rezidență;
- mobilitatea între generații – ponderea celor care au nivelul de educație mai ridicat decât cel al părinților, cu următoarele nivele de dezagregare: sexul, statutul ocupațional, mediul de rezidență, etnia;
- statul ocupațional - poziția pe care o ocupă respondentul pe piața muncii la momentul realizării anchetei (persoană ocupată, șomer, continuă studiile) cu următoarele nivele de dezagregare: sexul, domeniul de formare profesională, mediul de rezidență, etnia;
- venitul- poziția respondentului față de distribuția veniturilor la nivel național, cu următoarele nivele de dezagregare: sexul, educația părinților, mediul de rezidență, etnia;

Procesul de căutare a unui loc de muncă

- modalități de căutare a unui loc de muncă;
- contactarea serviciului public de ocupare a forțelor de muncă – procentul celor care au făcut acest demers în primul an de la părăsirea sistemului de educație;

- timpul mediu “scurs” între absolvirea învățământului profesional tehnic și primul loc de muncă “semnificativ” (loc de muncă ocupat în baza unui contract de muncă cu norma întreagă încheiat pentru o perioadă de 3 luni) sau inițierea unei activități pe cont propriu.

Educația, competențele și gradul de adecvare a pregătirii inițiale la cerințele pieței muncii

- gradul de adecvare/inadecvare al calificării inițiale la locul de muncă/ocupația practică – procentul tinerilor absolvenți a căror meserie/ocupație corespunde/ nu corespunde calificării obținute în instituțiile de învățământ profesional tehnic, cu următoarele nivele de dezagregare: sexul, domeniul de calificare, etnia;

- cursuri de formare profesională – procentul tinerilor absolvenți care au urmat un curs de formare profesională, după părăsirea sistemului de învățământ de formare inițială;

- rata de continuare a studiilor la următorul nivel de educație, cu următoarele nivele de dezagregare: sexul, domeniul de calificare, etnia, mediul de rezidență, nivelul de educație absolvit;

- intenția de continuare a studiilor, cu următoarele nivele de dezagregare: sexul, domeniul de calificare, etnia, mediul de rezidență, nivelul de educație absolvit;

Calitatea locului de muncă ocupat

- venitul net la locul de muncă actual, cu următoarele nivele de dezagregare: sexul, domeniul de calificare, etnia, mediul de rezidență;

- timpul de muncă- numărul mediu de ore lucrate în mod obișnuit pe săptămână, cu următoarele nivele de dezagregare: sexul, domeniul de calificare, etnia, mediul de rezidență;

- tipul de contract;

- ponderea tinerilor absolvenți care se află în locul de muncă pe durată determinată sau nedeterminată;

- ponderea tinerilor absolvenți care se află în locul de muncă cu timp parțial de lucru, respectiv cu norma întreagă, cu următoarele nivele de dezagregare: sexul, domeniul de calificare, etnia, mediul de rezidență;

- gradul de satisfacție cu privire la locul de muncă ocupat în prezent determinat prin ponderea celor ocupați care sînt mulțumiți cu locul de muncă actual comparativ cu ponderea celor care își caută un alt loc de muncă (și de ce), cu următoarele nivele de dezagregare: sexul, domeniul de calificare, etnia, mediul de rezidență;

Rolul politicilor de măsuri active de sprijin special

- loc de muncă subvenționat – procentul tinerilor absolvenți care ocupă locuri de muncă subvenționate

- beneficiari de măsuri de sprijin special – procentul tinerilor absolvenți care beneficiază de măsuri active, cu următoarele nivele de dezagregare: sexul, domeniul de calificare, mediul de rezidență;

Verificarea, validarea și prelucrarea datelor

Realizatorul anchetei de teren va aplica proceduri specifice pentru aplicarea chestionarelor.

Chestionarele completate trebuie pregătite pentru prelucrarea statistică a datelor prin verificarea acestora. Verificarea chestionarelor vizează analiza completitudinii, exactității și uniformității acestora.

Se realizează prelucrarea primară a informației din chestionare prin construcția unor tabele unidimensionale exprimate sub formă de frecvențe absolute și relative. Aceasta se completează prin întocmirea unor tabele bidimensionale și multidimensionale pentru a analiza răspunsurile simultane la două sau mai multe întrebări care au legătură între ele. Se impune analiza distribuției răspunsurilor și a ratelor de non-răspuns pentru fiecare variabilă în parte. Acest demers stă la baza formulării primelor ipoteze cu privire la rezultatele cercetării. Sunt eliminate din analiza variabilelor pentru care răspunsurile nu prezintă o dispersie suficient de mare pentru a prezenta interes în economia investigației. Inspecția tabelelor de frecvență va conduce și la necesitatea comasării unor coduri de răspuns la care frecvențele se dovedesc a fi prea mici. Consistența datelor se verifică prin realizarea tabelelor de contingență între variabile relevante și prin compararea rezultatelor cu cele provenind din cercetări similare sau din cercetări anterioare ale investigației. Întocmirea rapoartelor de investigare trebuie să evidențieze principalele rezultate ale prelucrării primare și de profunzimea informațiilor cu privire la toate dimensiunile-problemele de cercetat. Rezultatele trebuie să pună în evidență corelațiile care se stabilesc între diferite variabile investigate. De asemenea, rapoartele trebuie să includă anexe metodologice.

5. Structura recomandată a rapoartelor de analiză a inserției socio-profesionale a absolvenților

Rapoartele de analiză se vor realiza distinct pe niveluri de calificare și perioade de la terminarea școlii.

Pentru componentele „fixe” ale chestionarului, se recomandă ca raportul să prezinte următoarele:

1. Metodologia studiului

Obiective/Grup țintă și caracteristicile acestuia/Univers de investigare/ Metodă, instrument de investigare și indicatori/ Eșantion proiectat și eșantion realizat/ Rate de răspuns și non-răspuns.

2. Caracteristicile socio-demografice ale grupului țintă

Vârsta absolvenților/Stare civilă/Mobilitate pe piața forței de muncă /Distribuția veniturilor/ Percepția asupra perspectivelor de pe piața muncii.

3. Participarea și performanțe școlare

Profilul/Domeniul de formare profesională/Calificarea /Performanțe școlare/
Promovabilitate a examenelor de certificare a competențelor/Profilul și motivațiile celor care își
continuă studiile sau intenționează să își continue studiile/ Rata de continuare a studiilor/
Participare la formare profesională continuă.

4. Tranziția de la școală la muncă

Șomaj și comportament de căutare a unui loc de muncă/Statutul ocupațional și experiența în
muncă/ Gradul de adecvare a calificării deținute la ocupația practică la locul de muncă/Gradul de
satisfacție față de ocupația practică.

5. Condițiile de muncă

Sectorul de activitate/Tipul contractului de muncă /Programul de lucru/Venituri și
salarii/Satisfacția față de locul de muncă

6. Concluzii, analiza și compararea rezultatelor obținute

Raportul va începe cu o secțiune care va include detalierea obiectivelor cercetării și a
grupului țintă investigat. Procedura de operaționalizare a obiectivelor cercetării este pusă în
evidență prin prezentarea dimensiunilor/problemelor de investigat, instrumental de cercetare fiind
detaliat la nivelul indicatorilor/variabililor vizate în investigație. La fel, indicatorii cât și conceptele
utilizate sânt atent definite pentru o cât mai bună adecvare a procesului de măsurare, precum și
pentru calificarea condițiilor în care datele/rezultatele devin comparabile. De asemenea, sânt
incluse informații privind nivelele de dezagregare adecvate și relevante pentru diferiți indicatori.
Această secțiune, la fel, va include informații cu privire la constrângerile metodologice și la modul
în care acestea au fost soluționate.

Secțiunea care vizează caracteristicile socio-demografice va oferi o mai bună cunoaștere
a grupului țintă. Analiza pune accentual pe variabile precum mobilitatea între generații pentru a
evalua legătura care se stabilește între mediul de proveniență a subiecților și nivelul lor de
educație, precum și distribuția veniturilor acestora ca măsură a nivelului de bunăstare pe care îl
asigură activitățile generatoare de venit pe care le desfășoară absolvenții. De asemenea de
bunăstarea familiei din care provine respondentul, nivelul aspirațiilor și accesul acestuia în
învățământul liceal, profesional tehnic postsecundar sau superior. O atenție specială este acordată
analizei percepțiilor pe care absolvenții le au asupra propriilor perspective pe piața muncii ca
determinant important al comportamentului lor de căutare a unui loc de muncă sau a intențiilor lor
în privința traseului profesional, pe termen scurt și mediu, sau, ca determinant al alegerii
meseriei/specialității care va fi dezvoltată prin studii liceale, profesionale tehnice postsecundare sau
universitare.

A treia secțiune vizează diagnoza participării și performanțelor școlare ale absolvenților pe profiluri, domenii și nivele de calificare profesională, cât și nivelul performanțelor lor școlare ca elemente importante de evaluare a capacității de angajare pe piața muncii. Pentru o diagnoză adecvată a competențelor profesionale este luată în calcul și participarea absolvenților la cursuri/programe de formare profesională continuă, precum și natura acestora. Cea mai importantă componentă a acestei secțiuni o reprezintă măsura în care absolvenții continuă studiile la următorul nivel de educație, a motivațiilor care stau la baza acestui comportament precum și la convergența meseriei/ocupației pe care doresc să o dezvolte cu calificarea dobândită în urma absolvirii învățământului profesional tehnic.

Secțiunea care se referă la tranziția de la școală la muncă include analiza comportamentului și modalităților lor de căutare a unui loc de muncă. Structura absolvenților după statutul ocupațional oferă o radiografie relevantă a gradului de integrare pe piața muncii care este completată de analiza experiențelor de muncă ale absolvenților. Variațiile acestor indicatori sânt analizate în raport cu calificarea, sexul și mediul de rezidență ale subiecților. Raportul include și o evaluare a gradului de adecvare dintre calificarea deținută și ocupația practică după mediul de rezidență și sexul subiecților.

Ultima secțiune aduce informații privind calitatea ocupării absolvenților investigați, informații care vin să aprofundeze analiza procesului de inserție pe piața muncii. Raportul identifică principalele sectoare economice care au atras forța de muncă reprezentată de absolvenții de învățământ profesional tehnic, oferind informațiile importante cu privire la tipul contractului de muncă, a programului de lucru și a veniturilor/salariilor ce caracterizează munca acestora. Evaluarea nivelului de satisfacție a absolvenților față de locul de muncă oferă o măsură a “reușitei” lor profesionale, alături de estimarea unei rate a inserției de “succes” în rândul grupului țintă.

În măsura în care există investigații anterioare, realizate pe baza unor metodologii similare, se vor analiza și compara rezultatele obținute pentru promoții diferite, la aceeași perioadă de investigare de la absolvirea programului de studii.

Validarea conținuturilor rapoartelor de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților se recomandă să fie realizată de către experți și practicieni din domeniile: sociologie, piața muncii, educație și politici active de ocupare a forței de muncă. Validarea va fi realizată în ceea ce privește conținutul instrumentelor, acuratețea rezultatelor obținute, gradul de profunzimea analizelor și gradul de cuprindere a problematicii investigate.

Valorificarea rezultatelor monitorizării inserției socio-profesionale a absolvenților

Valorificarea rezultatelor monitorizării inserției socio-profesionale a absolvenților se realizează de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, ANACEC, instituțiile de

învățământ profesional tehnic, structurile de parteneriat social pentru învățământul profesional tehnic, autoritățile locale.